

DŮM SOCIÁLNÍ PÉČE KRALOVICE, p.o.

Plzeňská 345, 331 41 KRALOVICE, IČO 49748190, www.dspkralovice.cz

☎ 373 301 111, fax 373 301 112, e-mail: podatelna@dspkralovice.cz

1/16

OBČASNÍK NÁŠ DOMOV

**DŮM SOCIÁLNÍ PÉČE
KRALOVICE**

ÚVODNÍ SLOVO

Milí čtenáři,

první číslo občasníku Náš domov v roce 2016 je tady. Co jsem si pro Vás tentokrát připravila? Těšit se můžete na obvyklé rubriky. Například na slavného herce z filmů pro pamětníky, tentokrát charismatického Jana Pivce. Z okolních památek se blíže podíváte na zámek v Liblíně, který v současné době slouží jak dům sociálních služeb. V nedalekých Kožlanech sídlí firma Keramo na výrobu keramiky. Jak vlastně vznikla a co vše vyrábí, se zde také dočtete. A abychom byli všichni zdraví, postačí prý sklenka kefíru denně. Jestli tomu tak je posuďte sami viz. rubrika zdraví. K protřénování paměti si můžete zkusit vyplnit kvíz na téma: Osudy dobrého vojáka Švejka. Ohlédneme se za tradiční akci, kterou náš domov pořádá, a to je masopustní průvod. Jaké byly přípravy a zábava, nejlépe zhodnotíte z přiložených fotografií. A který styl v dámské módě letos bude „in“ si můžete přečíst hned, pokud obrátíte list. Pěkné počtení přeji všem našim příznivcům.

Adéla Tyvoňáková

MÓDA PRO ZRALÉ ŽENY NA ROK 2016

Obchody a časopisy zaplavuje móda na tento rok a ženy si kladou otázku: Jak, zbytečně neutrácet, zůstat svá a přesto chodit moderně oblečená. A čím více let jim je, tím těžší je na tyto otázky odpovědět. Tak si udělejme malou rekapitulaci toho, z čeho si letos můžeme vybrat.

Protože to je to podstatné: Umět si vybrat. Také letos se objevuje v módních kolekcích v podstatě vše, co už známe a co jsme někdy nosily. A na nás je, k čemu z toho se vrátíme a nad čím se jen pousmějeme.

PASTELOVÉ BARVY

Jemné pastelové barvy se objevují v kolekcích všech návrhářů a dá se tedy čekat, že brzy obchody zaplaví oblečení v bleděmodrých, růžových, světle žlutých a jemně oranžových barvách. Ne každá žena jim fandí. Mnohé říkají, že jsou to přeslazené kousky pro barbíny, které zralým dámám nesluší. Další skupina žen na ně nedá dopustit a tvrdí, že právě ony starší pleti velmi lichotí a nositelky takzvaně omlazují. Nepředstavujme si však pod letošní pastelovou módou usedlé růžové kostýmky a v nich dámy s trvalou a šňůrkou perel kolem krku. Pastelové jsou boty, tašky, kalhoty, svetry. Černé sako a světle růžové kalhoty jsou kombinace, které udělají mladou šik krásku i z šedesátileté dámy, samozřejmě za předpokladu, že její zadek nemá poněkud větší rozměry. V takovém případě je ovšem řešení snadné: Velký růžový svetr, úzké černé kalhoty a třeba bleděmodré balerínky na nohou. Jen se nebát, protože skutečnost je taková, že bleděmodrá a světle růžová barva jsou vyhlášeny jako barvy roku 2016.

PÁNSKÝ STYL OBLÉKÁNÍ

Dál přetrvává trend mužského stylu. Tedy polobotky se šňůrkami, které vypadají jako půjčené od partnera, černá saka, bílé košile, kravaty. Kdo má tento styl rád, může jej směle nosit i v tomto roce bez obav, že jde o něco, co bylo i loni. Mimochodem, pánsky se tvářící polobotky jsou velmi dobrým řešením pro ženy, které už pobolívají

nohy a netroufají si na podpatky. Jde jen o to vybrat si kvalitní, z poddajné kůže a dá se s nimi prožít řada příjemných let.

SEDMDESÁTÁ LÉTA

Trend návratu stylu sedmdesátých let byl hodně znát v kolekcích už loni, letos přetrvává. Znamená to, že se dál bude nosit tak trochu hippie móda neboli bohémský styl. V našich podmínkách si pod ním můžeme klidně představit klasické džíny, rozevláté barevné halenky, tašky na delším uchu, sem tam nějaké ty třásně, třeba právě na tašce. Že to není nic pro dříve narozené? Ale právě naopak.

Starší dáma v džínách, zlatých sandálech a volné vyšívané haleně v etno stylu je vždy zajímavé zjevení. Pro sedmdesátá léta byly typické i svetry s roláky a ty se drží i tuto sezónu. Klasický volnější svetr s velkým rolákem je zkrátka věc, se kterou neuděláme chybu ani v zimě, ani na jaře ani při chladných letních dnech.

LEŽÉRNOST

Přetrvává trend, kdy od oblečení očekáváme především pohodlí. To, že tenisky jsou věčné, platí i tuto sezónu.

MINIMALISMUS

I to je styl, se kterým neuděláme chybu. Ženy, které nechtějí nakoupit růžová trička jen proto, že se někdo někde rozhodl, že se letos bude nosit růžová, mohou dál klidně nosit celý rok svou oblíbenou béžovou, šedou, černou či bílou a kašlat na etno vzory a bohémský styl. Plátěné jednoduché bílé šaty na léto a černé volné sako s béžovými kalhotami na chladnější dny s minimem ozdob a bílými plátěnými teniskami, jsou tou nejlepší oslavou minimalistického stylu a vítězství nad každým věkem.

VÝROBA KERAMIKY V KOŽLANECH

Kožlany patří mezi střediska s nejrozvinutější tradicí výroby keramiky a hrnčírny již od roku 1351, kdy byly povoleny pravidelné trhy. Na nich prodávali své výrobky i hrnčíři, ale první písemné zprávy jsou až z poloviny 17. století.

Hrnčíři se sdružovali v cechy a zanechali v Kožlanech mnoho písemných památek. Z nich se dovídáme již od počátku 18. století o počtu mistrů, jejich tovaryších a cechovním životě. Jména uvedená v cechovních knihách svědčí o tom, že hrnčířské řemeslo se dědilo. Nacházíme zde hrnčířské rodiny Šubrtů, Hoffmanů, Rabštejnků a Vožehů.

Do poslední třetiny 19. století se v Kožlanech vyrábělo z místní hlíny, která byla dobře tažná a dala se vytočit do tenkého střepu, tzv. měkoty. Bylo to křehké nádobí vypalované na teplotu 900°C v homolových nebo milířových pecích, polévané klejtem, t.j. olovnatou glazurou a různými barevnými přísadami. Proti jedovaté olovnaté glazuře byly již od počátku 19. století vydávány zákazy, avšak hrnčíři ji stále používali pro její dostupnost a tavitelnost při nízké teplotě.

Od počátku 20. století došlo v Kožlanech ke stabilizaci počtu dílen, které pracovaly celou první republiku. Byly to hrnčírny malé a pracovali v nich 2-3 lidé, většinou příbuzní. Do 1. světové války pracovalo v Kožlanech 8 dílen. V mnohých nebyla po válce již výroba obnovena a majitelé se většinou věnovali zemědělství.

Největší dílnou, která se zachovala, byla továrna na kameninové a hliněné zboží pod obchodním názvem ARA, založená v roce 1912 panem Arnoštem Rabštejnem. Tento provoz se neustále rozšiřoval a postupem času zaměstnával i hrnčíře z ostatních uzavřených dílen. ARA se stala v roce 1951 sloučením tří

soukromých hrnčírů jádrem výrobního družstva Keramo Kožlany.

V roce 1990 družstvo obdrželo výzvu k vydání původního objektu synům Arnošta Rabštejnka - původního majitele. Nemovitý i movitý majetek byl vydán a ihned opět družstvem odkoupen zpět a tím byla zachována výroba keramiky a hrnčíriny v Kožlanech. V roce 1993 se družstvo transformovalo na družstvo vlastníků a používá ochrannou známku „KK“ kterou jsou označeny dna výrobků.

Družstvo dodává zboží do velkoobchodů a také přímo do prodejen. Jedním z největších odběratelů je plzeňský pivovar. Pro sportovní kluby vyrábí na zakázku poháry.

Keramo vyrábí kvalitní keramiku, která je díky vysoké vypalovací teplotě velmi tvrdá a odolná při běžném používání. Hospodyně ocení formy na těsto zadělávací mísy, nebo třeba římský hrnec.

SLAVNÝ HEREC Z FILMŮ PRO PAMĚTNÍKY

Jan Pivec

Narozen 19. 5. 1907 v Praze

Zemřel 10. 5. 1980 v Praze

Jan Pivec se narodil 19. května 1907 v Praze v rodině zámečníka a nožíře Jana Pivce a jeho manželky Františky. Jeho otec, po kterém zdědil nejen mohutnou postavu, ale i herecký talent, humor a komiku, byl velkým milovníkem divadla, proto měl v pozdějších letech pro zájmy a sklony svého syna pochopení. Jako dítě roznášel nabroušené nože otcovým zákazníkům. Ve škole příliš nevynikal, nedokončil reálku, na obchodní škole na Smíchově se mu také nedařilo, a tak zkusil kariéru obchodníka s nepříliš valným úspěchem. Chvilu pracoval jako účetní v papírnické firmě. Na popud otce, který našel v novinách inzerát, se stal členem Biblické divadelní společnosti Karla Hroudy, jednalo se o putovní divadlo hrající převážně pašijové hry a biblické výjevy. U této společnosti dlouho nepobyl, a přešel do rodinného divadelního spolku Oldřicha Nádhery. V těchto představeních vynikal hlavně v pěveckých rolích. Přihlásil se na Státní konzervatoř v Praze, byl přijat na dramatické oddělení vedeném profesorem Jaroslavem Hurtem. Ve studentském kolektivu, se stává premiantem. Jeho spolužáky byli např. Vlasta Fabiánová, Miloš Nedbal či Hana Vítová. Již během studií hraje na scénách Osvobozeného divadla a divadla Akropolis, toto angažmá jej příliš neuspokojuje, přijímá ho jen za účelem výdělků, aby ulehčil rodičům od financování jeho studia.

V roce 1929 zažívá i první zkušenost s filmem, účinkoval v němém filmu *Pancéřové auto* (r. Rolf Randorf, 1929) v roli bankovního úředníka. Na doporučení Rudolfa Deyla je přijat do divadla v Bratislavě, kde působí v letech 1930-1934. Během čtyřletého působení na Slovensku hrál v mnoha hlavních rolích, nejvíce zaujal svým

ztvárněním Mefista v Goethově Faustovi. Jeho výkonů si všiml i hlavní dramaturg Národního divadla v Praze, Karel Hugo Hilar, který mu nabízí hostování v Praze. Pro vzájemné neshody se Jan vrací do Bratislavy, přesto v roce 1934 podepisuje smlouvu na stále angažmá v Národním divadle, jemuž zůstává věrný až do svého odchodu do důchodu v roce 1970.

Ve svých začátcích zvládal i 20 rolí za sezónu, které vždy hrál s chutí a elánem, za což si vysloužil nejednu pochvalnou kritiku. Ve zralém věku se však trápil nedostatkem hereckých příležitostí, byl obsazován do dvou až tří rolí za rok. Nejčastěji byl obsazován do charakterních rolí v klasických hrách, jež byly občas vystřídány komickými rolemi. Za svou divadelní činnost byl oceněn několika cenami a tituly, Laureát státní ceny (1955), Zasloužilý umělec (1958), Národní umělec (1963). I když za hlavní považoval své účinkování v divadle, během života hrál v téměř padesáti filmech. Od poloviny třicátých let se začíná pravidelně objevovat ve vedlejších rolích komediálního charakteru, Rozkošný příběh (r. Vladimír Slavínský, 1936), Velbloud uchem jehly (r. Hugo Haas, Otakar Vávra, 1936). Postupně dostává i významnější role, student Frýbort (Filozovská historie, r. Otakar Vávra, 1937), podvodník Kolář (Příklady táhnou,

r. Miroslav Cikán, 1939), ing. Petr Koval (Poznej svého muže, r. Vladimír Slavínský, 1940), hudebník Jiří Tůma (Hotel Modrá Hvězda, r. Martin Frič, 1941). K jeho největším rolím v „éře zlatého věku Barrandova“ patřila postava Stáni Jarského ve filmu Muži nestárnou (r. Vladimír Slavínský, 1942). Při natáčení tohoto filmu se seznámil i s herečkou Janou Romanovou, se kterou se v roce 1943 oženil.

I po válce pokračuje v natáčení několika filmů ročně, např. Divá Bára (r.

Vladimír Čech, 1949), Jestřáb kontra Hrdlička (r. Vladimír Borský, 1953), Štěňata (r. Ivo Novák, 1957), Občan Brych (r. Otakar Vávra, 1958). Mezi jeho divácky zajímavé, z tohoto období, patří role Zikmunda v historické trilogii Jan Hus (r. Otakar Vávra, 1954), Jan Žižka (r. Otakar Vávra, 1955) a Proti všem (r. Otakar Vávra, 1956). S přibývajícím věkem je stále méně obsazován, stejně jako v divadle, a tak jeho poslední filmovou rolí je postava maršála von Swarze v komedii Blbec z Xeenemünde (r. Jaroslav Balík, 1962). Nedostatek divadelních a filmových příležitostí mu částečně vynahrazuje účinkování v televizních inscenacích, které dodnes patří k vrcholům československé televizní tvorby. Adaptace Čechovovy hry Námluvy s Pivcem v roli statkáře (r. Martin Frič, 1961) získala Zlatou nymfu jako nejlepší komedie v mezinárodní soutěži v Monte Carlu. K nezapomenutelným televizním rolím Jan Pivce patří postava oficiála Konopky (Příběh Dušičkový, r. František Filip, 1964), manžel Rudla (Láska jako trám, r. František Filip, 1967) a Josef Věk v seriálu F. L. Věk (r. František Filip, 1970-1971). Svou poslední televizní roli přísného otce zahrál v roce 1973 v inscenaci Klobouk plný deště (r. František Filip, 1973). I přes četné veřejné „nářky a stížnosti“ v různých médiích se dalších rolí až do své smrti (+ 10. 5. 1980) nedočkal.

ZDRAVÍ PROSPĚŠNÝ KEFÍR

Pij kyselé mléko a budeš dlouho žít. To tvrdí staré ruské přísloví. Sklenička kefiru denně se dobře postará o naše zdraví, má pozitivní účinky na mnoho pochodů v těle.

Především zvyšuje obranyschopnost organismu, posiluje imunitní systém. Také je zdrojem pro tělo potřebných vitaminů a v organismu prospěšných bakterií.

Kefír je zdravý kvašený mléčný nápoj, připravovaný z kravského, koziho i ovčího mléka a kefírového zrna. Pochází z Kavkazu a také opatství v Tibetu. Používá se především k přímé konzumaci nebo ve studené kuchyni do zálivek na saláty, v teplé kuchyni se může použít například k přípravě některých druhů omáček.

Kefír si jako první připravovali na Kavkaze a v opatstvích v Tibetu. Jméno pochází z původních krajových názvů „kepu“, „kchapu“ a „kiafir“, a také z tureckého „kef“ – v překladu pochoutka. Původně se kefir připravoval v kožených vacích, které byly zavěšené u vchodu do budovy nebo kláštera. Když šel někdo okolo, na vak zaklepal a kravské, kozí nebo ovčí mléko se tak stále míchalo s kefírovými zrny.

Kefírová zrna se skládají ze zdravých bakterií a kvasinek v bílkovinách, tucích a cukrech. V zrnech je různých bakterií a kvasinek velké množství a ty pak společně vytvářejí velmi složité a proměnlivé skupiny mikroorganismů, které se rychle množí v mléku a jsou pro zdraví člověka velmi příznivé a důležité.

Bakterie, obsažené v kefiru metabolizují mléčný cukr na mléčnou kyselinu a tak vzniká kyselý, jemně perlivý a mírně alkoholický nápoj s konzistencí, která je podobná řídkému jogurtu. Ve velké většině případů je kefir vhodný i pro osoby s alergií na laktózu.

Na začátku 20. století obsahoval kefir, který byl kvašený v menších mlékárnách, až 2 % alkoholu. V současnosti se kefir vyrábí především ve velkých provozech moderními metodami a vzhledem ke zkrácené době kvašení je obsah alkoholu většinou nulový. V domácím prostředí vyrobený kefir má proti kupovanému průmyslově vyráběnému až 10 x větší množství těchto probiotických organismů, protože v komerční výrobě se využívá pasterizace, která jich určitou část zničí.

ZÁMEK LIBLÍN

Liblín leží na břehu Berounky asi 1,5 km po proudu od soutoku se Střelou a 14 km jižně od Kralovic. Rozsáhlý zámecký areál na okraji vsi tvoří trojkřídlá dvoupatrová zámecká budova, spojená lávkou s barokním kostelem sv. Jana Nepomuckého na náměstí. Kolem zámku je rozsáhlý park, v průčelí čestný dvůr, uzavřený zčásti barokními objekty navazujícího hospodářského dvora.

Ves Liblín se připomíná poprvé v r. 1180 jako majetek svatojiřského kláštera na Pražském hradě. Někdy ke konci 14. století se neznámým způsobem dostala do majetku Alberta z Kolovrat a byla připojena k nově založenému hradu Libštejnu. Ve vsi byl dvůr, který jeho tehdejší majitel Jan z Valdštejna zastavil kolem r. 1530 Šťastnému Třemošnickému z Předenic. Ten si zde asi postavil tvrz. Tvrz byla roce 1675 Janem Kryštofem ze Štampachu přestavěna v nové sídlo. Základ k dnešnímu vzhledu a rozložení zámeckých budov dali Ledeburové, kteří na Liblíně sídlili od roku 1725 až do konce 18. století. Postavili kostel, faru a jednotřídní školu, která sloužila i pro 5 okolních obcí, zasloužili se o rozvoj řemesel v Liblíně – vinopalna, draslovna, pivovar. Zámek byl přebudován jako barokní jednopatrová budova.

Největšího rozkvětu panství a zámku bylo dosaženo hrabětem Jindřichem Wurmbrandem a jeho synem Vilémem v letech 1801 - 1857. Budova zámku byla zvýšena o druhé patro a bylo postaveno druhé křídlo, takže získala dnešní podobu. Byly také zvětšeny a upraveny zámecké parky a sad. Liblín se stal významným hospodářským, společenským a kulturním centrem celé oblasti. V roce 1904 byl Liblín povýšen na městys s právem konání trhů. Byla sem zvana česky smýšlející šlechta a kulturně založená společnost. Po roce 1849 upadl Wurmbrand v nemilost a i z finančních důvodů zámek v roce 1857 prodal a odešel do Chorvatska.

Poté se až do roku 1930 na panství vystřídalo množství různých majitelů, kteří neměli zájem na rozvoji liblinského panství. V tomto roce koupil dosti zchátralý zámek i velkostatek, kterému patřilo 700 ha lesa, 340 ha polí a dvory Obora, Žíkov a Liblín, akcionář a ředitel čokoládovny Orion v Praze Emil Kučera. Zámek, parky a sochy byly opraveny. Ovšem v roce 1939 byl uvězněn Němci a o rok později zemřel.

Zámek i velkostatek v roce 1940 převzala německá správa, která veškerý starožitný nábytek, vzácné obrazy a porcelán odvezla do Říše. V zámku byl zřízen tzv. „Mutterheim“, domov pro svobodné německé matky. V roce 1945 převzal zámek Okresní národní výbor Kralovice. V roce 1947 fungoval objekt jako ozdravovna pro děti horníků Středočeských uhelných dolů Kladno.

V letech 1948 až 1949 zde našla místo Krajská politická škola Rudolfa Slánského. Od roku 1950 zde byla II. interna Státní fakultní nemocnice Plzeň, se 120 pacienty. 29. prosince 1951 byli tito pacienti přestěhováni do zařízení v Sadech 5. května v Plzni, kde byl tehdy „Ošetrovací ústav pro dospělé“. Uživatelé sociální péče byli přemístěni do Liblína. Od tohoto data, je tedy možné začít hovořit, jako o datu, kdy zámecký areál začal sloužit jako ústav sociální péče.

V letech 1982 až 1992 byla za provozu ústavní péče provedena rozsáhlá rekonstrukce zámku. Byly sníženy stropy, zhotovena měděná střecha, změněna vnitřní dispozice budovy, vyměněna okna, provedeno obložení stěn, zavedeno ústřední topení, zřízen osobní výtah i dva nákladní výtahy pro přesun stravy na oddělení, vybudována nová prádelna a kuchyně a provedena řada dalších úprav. Dodnes zámek slouží, jako domov pro osoby se zdravotním postižením s kapacitou 147 lůžek.

TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI

Osudy dobrého vojáka Švejka...

1. Posluhovačka Josefa Švejka se jmenovala:

- a) Paní Polerová
- b) Paní Doverová
- c) Paní Müllerová

2. Švejk byl buršem u důstojníka Lukáše. Jakou měl Lukáš vojenskou hodnost?

- a) Poručíka
- b) Nadporučíka
- c) Hejtmana

3. Hospodský v hospodě U Kalicha se jmenoval::

- a) Malinec
- b) Kalinec
- c) Palivec

4. Švejk jedné služce v Praze ukradl psa pro pana Lukáše. Služka pocházela:

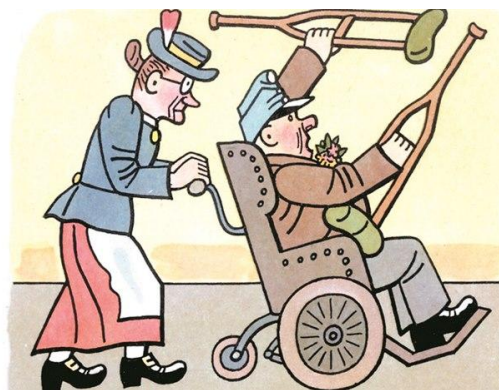
- a) Z Vimperku
- b) Z Volyně
- c) Z Vodňan

5. Čím se Švejk v civilu živil?

- a) Jako švec
- b) Obchodoval s kočkami
- c) Obchodoval se psy

6. Čím si Švejk mazal svá revmatická kolena?

- a) Alpou
- b) Opodeldokem
- c) Sádlem

7. Co sežral Baloun panu Lukášovi ve vlaku:

- a) Housku se sýrem
- b) Housku s játrovou paštikou
- c) Chleba se sádlem

8. Jak se jmenoval feldkurát, u kterého Švejk sloužil?

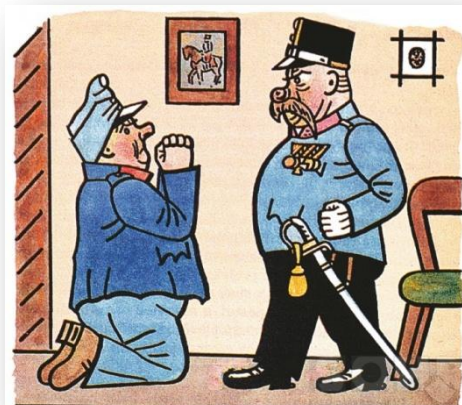
- a) Katz
- b) Malina
- c) Kuntz

9. Jakou funkci vykonával Švejk, když nastoupil do Budějovic?

- a) Kuchař
- b) Ordonanc
- c) Písař

Správné odpovědi:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
C	B	C	C	C	B	B	A	B

Kreslený vtíp:

OHLÉDNUTÍ

MASOPUSTNÍ PRŮVOD V NAŠEM DOMOVĚ

17. 2. 2016 se již podruhé v našem domově konal masopustní průvod s muzikou Honzi Kubíka. Tomuto průvodu předcházely velké přípravy. Klienti si sami vyráběli masky v klubu tvořivých prací s paní Sýkorovou a Andreou Nikolašovou, který probíhá každé pondělí od 14:00. Jak se jim masky povedly, se můžete přesvědčit na přiložené fotografii. Dále si naše klientky z klubu vaření, připravily pro účastníky průvodu masopustní koblihy, které se moc povedli. Klub vaření vede Eva Wurmová a Alena Hausnerová a probíhá každý čtvrtek od 14:00.

V den D se všichni oblékli do svých masek a v jednu hodinu po poledni se vyrazilo. Průvodu se zúčastnili klientky, klienti, zaměstnanci, dobrovolnice ze Střední odborné školy v Kralovicích a samozřejmě Honza Kubík se svojí muzikou. Masek bylo tedy požehnaně. Obcházelo se každé oddělení a každý pokoj. Zábava to byla veliká, jak je vidět z fotografií

Ženy v klubu vaření

